

C Doop van de Heer
M. Assumpta
12 januari 2025

Eerste lezing

Uit de profeet Jesaja (Jes., 40, 1-5. 9-11)

‘Troost, troost mijn volk’, zegt God.
‘Spreek tot Jeruzalem
en roep haar toe dat haar tijd van afzien voorbij is,
dat haar schuld is voldaan,
omdat zij uit de hand van de Heer een dubbele straf
voor haar misstappen ontvangen heeft.’
Luister dan, iemand roept:
‘Bereid voor de Heer een weg in de woestijn,
trek een rechte baan in het dorre land voor onze God.
Elk dal moet worden opgehoogd,
en elke berg en heuvel moet worden afgegraven;
oneffen plekken moeten vlak gemaakt worden
en ruige gronden worden een vlakte.
De Heer zal zijn grootheid laten zien,
zijn heerlijkheid voor het oog van al wat leeft.
De Heer heeft gesproken.’
Klim op een hoge berg, met je boodschap van vreugde, Sion,
verhef met kracht je stem, Jeruzalem, bode van vreugde,
verhef je stem, en wees niet bang.
Zeg tegen de steden van Juda: ‘Hier is jullie God.
Hij komt in kracht;
het leiderschap is in zijn hand.
Kijk, zijn loon draagt Hij met zich mee,
en zijn werk gaat voor Hem uit.
Als een herder zal Hij zijn kudde weiden.
De lammetjes drukt hij aan zijn borst,
en zorgzaam leidt hij de oaien.

Tweede lezing (Tit 2,11-14;3,4-7)

Uit de brief van de apostel Paulus aan Titus

Beste Titus,
dat Gods goedheid op aarde zichtbaar werd,
diende tot redding van alle mensen.
We hebben erdoor geleerd dat we ons moeten onthouden van wereldse begeerten,
die tegen God ingaan.
Daarentegen moeten we proberen te leven als wijze, rechtvaardige, vrome mensen.
Zo bereiden wij ons voor op het geluk waar wij naar uitzien:
de dag waarop Jezus Christus als redder van de wereld zal verschijnen.
Het zal de dag zijn van Gods heerlijkheid.
Jezus heeft immers zijn leven gegeven
om ons, mensen, vrij te maken van al wat verkeerd is;
en ons rond zich te verzamelen als een volk
dat zich inzet om het goede te doen.

Dat Gods goedheid en liefde in de wereld zichtbaar zijn geworden,
en voor ons redding hebben gebracht,
is niet het gevolg van wat wij hebben gepresteerd,
maar louter omdat God zo goed is.
Zo zijn we als herboren,
gesterkt door Gods geest,
die ons rijkelijk nieuwe krachten heeft gegeven.
Zo zijn wij door Jezus Christus van de ondergang gered,
en mogen we uitzien naar een leven
dat eeuwig zal duren.

Evangelie (Lc., 3, 15-16. 21-22)

Uit het heilig evangelie van onze heer Jezus Christus volgens Lucas

In de periode van Johannes de Doper,
waren de mensen vol verwachting.
Ze vroegen zich af of Johannes misschien niet de Messias was.
Maar Johannes zei hen:
‘Ik doop jullie met water.
Maar er komt iemand die sterker is dan ik.
Ik ben zelfs niet goed genoeg om de riem van zijn sandalen los te maken.
Hij zal jullie dopen met de heilige Geest en met vuur.’

Heel het volk liet zich dan ook door hem dopen.
Zo deed ook Jezus.
Daarna bad hij.
En toen opende zich de hemel,
men zag een duif over hem neerdalen,
en hij werd vervuld met Gods geest.
Er klonk een stem die zegde:
‘Jij bent mijn geliefde Zoon,
in wie Ik vreugde vind.’

Homilie

Z en B,

Het zinnetje waarmee de evangelielezing van deze zondag eindigt heeft in de geschiedenis van het christendom voor heel wat kopbrekens gezorgd.

En dat omdat men er iets in gelezen heeft wat de evangelist Lucas er nooit mee bedoeld heeft.

Wanneer een bedrijfsleider een medewerker aanstelt om de leiding van het bedrijf over te nemen, zal ook hij soms zeggen: ‘jij bent mijn zoon’, ook al is hij niet zijn biologische vader. Wat hij ermee bedoelt is: jij bent de beste garantie dat de onderneming in goede handen is, dat wat ik altijd heb nagestreefd, ook door jou zal worden verdergezet.

De vader – zoon relatie van God en Jezus van Nazareth was van die orde.

De Vlaams-Nederlandse theoloog Edward Schillebeeckx, die exact 15 jaar geleden stierf, heeft dat heel sterk uitgewerkt, vooral in twee boeken van hem: ‘Jezus, het verhaal van een levende’, en ‘Mensen als verhaal van God’.

Hij schrijft onder andere dat er geen enkele tekst is waarin Jezus uitdrukkelijk zegt dat hij de zoon van God is. Integendeel, dat hij zichzelf altijd ‘mensenzoon’ noemt.

Daarbij, in het joodse familielevens – en Jezus was een Jood – geldt als definitie van een zoon ‘hij die de wil van de vader doet’.

Het is dan ook voor Schillebeeckx geen enkel probleem dat Jozef de biologische vader van Jezus zou zijn.

Maar Jezus was zo een bijzondere mens, en door God zo geliefd, dat hij ook Gods zoon mocht genoemd worden.

Trouwens, het is Gods keuze om zich niet ‘rechtstreeks’ te laten kennen, maar via mensen die zichtbaar maken wie hij is.

Het is als met de zon. We kunnen die ’s nachts niet rechtstreeks zien, maar wel de afstraling van haar licht op de maan.

En hoe laten mensen zien waar het God om te doen is? In de manier waarop ze met elkaar omgaan. En dat is het wat nergens wellicht duidelijker gebleken, dan bij Jezus van Nazareth. ‘Het begon,’ schrijft Schillebeeckx ‘met een ontmoeting. Enkele mensen kwamen in contact met hem. Ze raakten gefascineerd en gingen met hem op weg. Niet met een halfgod of een neergedaalde goddelijke persoon die zich als een mens voordeed. Neen, met een mens van vlees en bloed.’

En daar voegt hij aan toe: ‘Jezus is de *mens* door God gezonden om aan *mensen* het voorbeeld te geven hoe de ideale *mens* zou moeten zijn. De waardering en de genegenheid van de *mens* voor zijn *medemens* zijn hierbij cruciaal.’

Schillebeeckx heeft een belangrijke rol gespeeld in het tweede Vaticaans concilie.

Hij was een van de auteurs van het belangrijke pastorale document *Gaudium et Spes* (Vreugde en hoop).

Dat document begint met deze inspirerende zin: ‘*Vreugde en hoop, verdriet en angst van de mensen van vandaag, vooral van de armen, en van hen die hoe dan ook te lijden hebben, zijn evenzeer de vreugde en de hoop, het verdriet en de angst van Christus’ leerlingen: er is werkelijk niets bij mensen te vinden, dat geen weerklank vindt in hun hart.*’

Z en B,

Als we in het evangelie Johannes de Doper horen zeggen: ‘ik doop jullie met water, maar hij die na mij komt zal jullie dopen met de heilige Geest en met vuur’; dan mogen wij dat begrijpen als een wens, gericht tot allen, die zich christen noemen: dat zij begeesterd en aangevuurd mogen worden door het voorbeeld van de mens Jezus om ook beeld van Gods liefde te zijn in hun omgang met alle medemensen.

Pierre Breyne

Wie wil reageren op deze homilie, kan dit doen via e-mail: pierre.breyne@outlook.com En daar krijg je een antwoord op.

